

Sygn. akt II KZ 4/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 29 stycznia 2020 r.

w sprawie zażalenia oskarżyciela prywatnego W. D.

na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego
Sądu Okręgowego w P. z dnia 10 grudnia 2019 r., sygn. akt V WKK (...),
o odmowie przyjęcia osobistej kasacji oskarżyciela prywatnego,
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 10 grudnia 2019 r., sygn. akt V WKK (...), Zastępca Przewodniczego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w P. , działając z upoważnienia Prezesa tego Sądu, odmówił przyjęcia osobistej kasacji złożonej przez oskarżyciela prywatnego W. D. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 30 lipca 2019 r., sygn. akt V Ka (...) (utrzymującego w mocy co do zasady wyrok Sądu Rejonowego w P. z dnia 18 stycznia 2019 r., w sprawie II K (...)), wobec nieuzupełnienia w terminie braków formalnych w postaci wymogu sporządzenia i podpisania kasacji przez adwokata lub radcę prawnego.

Na to zarządzenie zażalenie złożył osobiście oskarżyciel prywatny W. D., przedstawiając w nim szereg poglądów natury pozaprawnej, a także liczne wyzwiska względem orzekającego w sprawie Sądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skarżącego nie zasługiwało na uwzględnienie.

W dniu 18 sierpnia 2019 r. oskarżyciel prywatny (częściowo ubezwłasnowolniony) przedstawił własnoręcznie sporządzone pismo zatytułowane „Zażalenie”, które to pismo dotyczyło w/w wyroku Sądu Okręgowego (k. 156). W dniu 2 września 2019 r., po otrzymaniu stosownego pouczenia, kurator W. D. wystąpiła o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu, celem sporządzenia przez niego kasacji (k. 167). W dniu 30 października 2019 r. wyznaczony pełnomocnik z urzędu złożył opinię o braku podstaw do wniesienia kasacji (k. 185). Pismem z dnia 4 listopada 2019 r. poinformowano oskarżyciela prywatnego, że treść stanowiska pełnomocnika nie stanowi podstawy prawnej do złożenia ponownego wniosku o wyznaczenie innego adwokata z urzędu i na podstawie art. 120 § 1 k.p.k. wezwano go do przedłożenia kasacji sporządzonej przez pełnomocnika. Pouczono go również, że w razie nieuzupełnienia tego braku formalnego w terminie 30 dni od doręczenia zawiadomienia, pismo wniesione jako kasacja nie zostanie przyjęte (k. 189). W odpowiedzi oskarżyciel prywatny zamiast ustanowić pełnomocnika z wyboru, przesłał do Sądu Okręgowego w P. kolejne osobiście sporządzone pismo (k.196). W tej sytuacji zostało wydane w/w zarządzenie, zaskarżone przedmiotowym zażaleniem.

Należy stwierdzić, że obowiązek sporządzania i podpisywania kasacji przez fachowego obrońcę lub pełnomocnika jest to tzw. przymus adwokacko – radcowski. Jego celem jest konieczność spełnienia wysokich wymagań formalnych przez autora kasacji i zapewnienia wysokiego poziomu merytorycznego tego pisma procesowego. Należy też podkreślić, że nawet wyznaczony z urzędu pełnomocnik nie jest zobowiązany do sporządzenia i podpisania kasacji. W wypadku, gdy nie stwierdzi podstaw do wniesienia kasacji, powinien o tym poinformować sąd na piśmie (art. 84 § 3 k.p.k.). W niniejszej sprawie pełnomocnik wywiązał się ze swoich obowiązków w sposób rzetelny – zapoznał się z aktami sprawy, a następnie uzasadnił szczegółowo, dlaczego w jego przekonaniu brak było podstaw do wniesienia kasacji. Opinia o braku podstaw do wniesienia kasacji jest autonomiczną decyzją obrońcy lub pełnomocnika i sąd nie ma instrumentu prawnego do przymuszenia przedstawiciela procesowego do sporządzenia i podpisania kasacji. Obrońca (pełnomocnik) z urzędu w swej decyzji co do istnienia

podstaw do wniesienia kasacji zachowuje pełną autonomię, dlatego stanowisko to jest dla sądu wiążące. W Kodeksie postępowania karnego nie ma bowiem przepisu, który upoważniałby sąd do "przymuszenia" obrońcy z urzędu do sporządzenia i wniesienia kasacji, jak i też przepisu, który nakazywałby ustanowić stronie innego obrońcę z urzędu (pełnomocnika) w sytuacji, gdy dotychczasowy obrońca - bądź pełnomocnik - rzetelnie wykonał swój obowiązek, a strona nie zgadza się z tą opinią (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 września 2017 r., II KZ 21/17, LEX nr 2376890; z dnia 17 czerwca 1997 r., V KZ 57/97, OSNKW 1997, z. 9 – 10, poz. 82*).

W niniejszej sprawie, pismo wniesione osobiście przez W. D. od wyroku Sądu Okręgowego w P. zatytułowane jako „zażalenie”, nie mogło zostać przyjęte i uznane za kasację, skoro ustawa wyraźnie nakazuje w art. 526 § 2 k.p.k., by każda kasacja została sporządzona i podpisana przez obrońcę lub pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.